

Een nieuw waterschap!

De waterschappen Velt en Vecht en Regge en Dinkel fuseren per 1 januari 2014 tot het nieuwe Waterschap Vechtstromen. Er ontstaat een robuuste en toekomstbestendige organisatie die garant staat voor innovatie en voldoende slagkracht en die het waterbeheer betaalbaar houdt. En dat is belangrijk, want water is voor iedereen van levensbelang, voor onze gezondheid en ons welzijn, voor de natuur en leefomgeving en voor de economie.

Hoe ziet het nieuwe Waterschap Vechtstromen er straks uit?

Het werkgebied van het Waterschap Vechtstromen omvat (delen van) de volgende gemeenten: Almelo, Berkelland, Borger-Odoorn, Borne, Coevorden, Dinkelland, Emmen, Enschede, Haaksbergen, Hardenberg, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Hoogeveen, Losser, Midden-Drenthe, Oldenzaal, Ommen, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand, Wierden, De Wolden. Het werkgebied strekt zich uit van Drenthe, Overijssel en Gelderland.

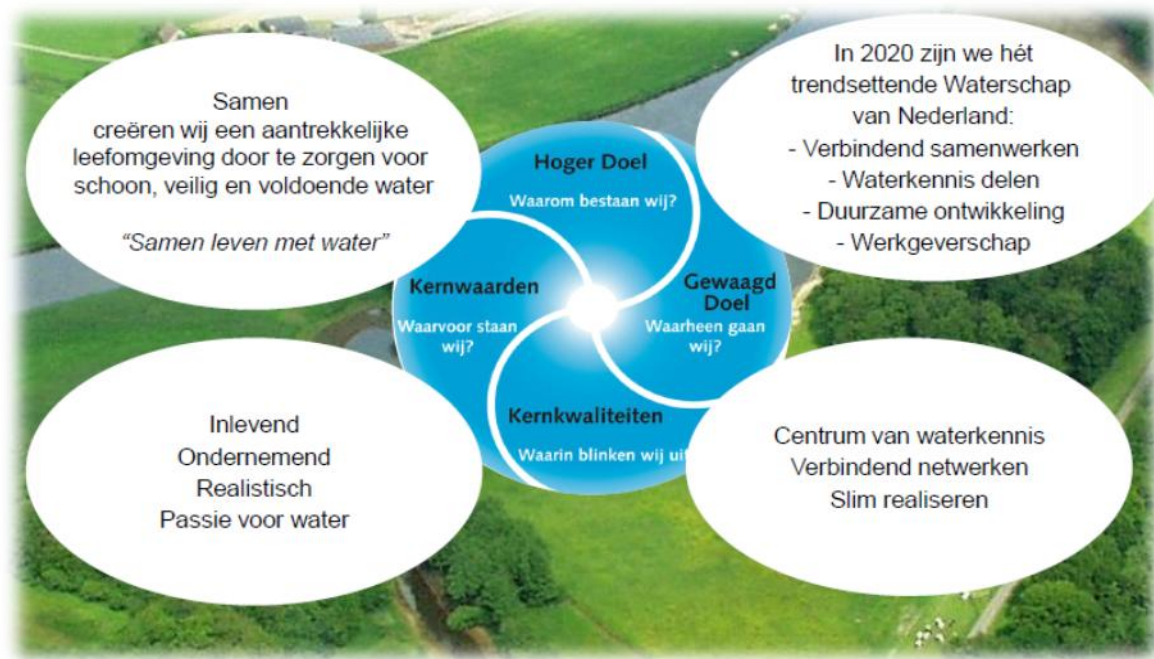
Aantal hectares werkgebied:	225.000
Aantal inwoners:	875.000
Aantal kilometers waterloop:	4.507
Aantal rioolwaterzuiveringen:	26
Aantal rioolgemalen:	104
Aantal stuwen:	2.604
Aantal vistrappen:	119
Aantal medewerkers:	544

1
Figuur 1: Werkgebied Vechtstromen

Waterschap Vechtstromen: grootschalig in kleinschaligheid

Door de fusie wordt Waterschap Vechtstromen een groot waterschap. Daarmee wordt de slagkracht groter, de efficiëntie wordt verhoogd en de kosten kunnen worden beheerst. Tegelijkertijd wil het nieuwe waterschap een zichtbare en aanspreekbare partner blijven voor de inwoners, de agrariërs en de bedrijven, gemeenten en andere organisaties in de beheersgebieden. Het waterschap moet goed weten wat er speelt en moet van buiten naar binnen werken. Het gebiedsgericht werken is voor het CDA van groot belang en zal worden versterkt.

Figuur 2: Visie Waterschap Vechtstromen (Bron: @samhoud)

Wat is er de afgelopen jaren bereikt?

Het CDA vindt het belangrijk om in het waterschapsbestuur vertegenwoordigd te zijn. In de afgelopen jaren heeft de inbreng van het CDA er mede toe geleid dat veel meer en in een vroegtijdig stadium bij nieuw beleid en nieuwe projecten rekening gehouden wordt met wensen vanuit de samenleving, in plaats van achteraf te moeten bijsturen. Ook is er een beter rolverdeling ontstaan tussen het Dagelijks (uitvoerend) en Algemeen (kaderstellend en controlerend) bestuur. In beide waterschappen zijn aansprekende resultaten bereikt:

Resultaten Velt en Vecht

- Een goed functionerend waterbeheerplan.
- Diverse projecten waar waterschapsdoelen zijn gerealiseerd naast doelen van externe partners, waaronder de realisering van diverse waterretentie gebieden zoals b.v.:
 - Het project op het landgoed de Grote Scheere.
 - De projecten in het kader van ruimte voor de Vecht zoals: nevengeul rond stuw Junne, de Molengoot bij Hardenberg.
- Tariefsstijgingen zijn beperkt gebleven.
- Goede communicatie met belanghebbenden in het gebied.
- Innovatieve ontwikkelingen op het gebied van waterzuivering zoals de aanleg van een zonne-energiecentrale bij de waterzuivering in Sleen.

- In samenwerking met WMD (Waterleiding Maatschappij Drenthe) bouwen van de NieuWaterfabriek waar gezuiverd afvalwater wordt gebruikt voor industriële doeleinden (NAM) en waardoor groot voordeel wordt behaald.
- Start gemaakt met de overname van het waterbeheer in stedelijke gebieden.

Resultaten Regge en Dinkel:

- Professionaliseren van relatiemanagement; relaties leggen met belangrijke doelgroepen.
- De samenwerking met gemeenten provincie, LTO Noord, terrein beherende organisaties en Duitse partners is sterk geïntensiveerd.
- Overname waterbeheer stedelijke omgeving.
- Er is ruimte gecreëerd voor recreatief medegebruik: Regge en Dinkelpad bijvoorbeeld is zelfs uitgeroepen tot Wandelroute van het jaar 2011! Het ontwerp voor het Kristalbad is genomineerd voor Gouden Piramide.
- Realisatie van een groot aantal projecten, onder meer
 - Doorbraak.
 - Azelerbeek op Twickel.
 - Reggeherstelproject.
 - Kristalbad.
- Altijd minnelijke grondverwerving.
- De tarieven zijn behoudens inflatie niet gestegen.

Bestuursakkoord water

In 2011 is het Bestuursakkoord Water gesloten tussen Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen. In dit akkoord is onder andere het volgende vastgelegd:

- Waterbeheer is een gezamenlijk domein van Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen. Zij verdelen deze taken onder het motto 'decentraal wat kan, centraal wat moet'.
- De waterschappen zijn organisaties van functioneel bestuur. De waterschappen hebben de zorg voor het regionale waterbeheer en de zuivering van stedelijk afvalwater. Ze beheren een groot deel van de primaire waterkeringen. Waterschappen beschikken over een eigen belastinggebied om hun taken te bekostigen en over eigen bevoegdheden op het terrein van vergunningverlening en handhaving. Zij voeren hun taken uit binnen de kaders zoals die door de algemene democratie worden opgesteld en bepalen zelf welke maatregelen nodig zijn om de doelstellingen te bereiken en welke fasering daarbij hoort.
- Slechts één bestuurslaag uit de algemene democratie is verantwoordelijk voor het vaststellen van doelen voor het waterbeheer en de daarbij behorende kaders, normen van beleid: de kadersteller. Bij het hoofdwatersysteem (inclusief de primaire waterkeringen en de Rijkskanaaldijken) is de kadersteller het Rijk, bij het regionale watersysteem (inclusief de regionale waterkeringen) is dit de provincie.
- De waterschappen hebben ter ontlasting van de Rijksbegroting 50% van de kosten van het hoogwaterbeschermingsprogramma voor hun rekening genomen met de toezegging dat die extra lasten zonder (grote) tariefsverhogingen gepaard gaan. Verder is er met partijen afgesproken dat door de intensivering van de samenwerking in de afvalwaterketen de lastenstijging voor de burgers en bedrijven in Nederland in 2020 met € 380 miljoen per jaar zal worden verminderd.

De afspraken in het bestuursakkoord water zijn voor het CDA uitgangspunt van beleid voor het nieuwe waterschap.

Inzet CDA voor Waterschap Vechtstromen

Het waterschap beheert de watergangen, beken, rivieren en waterkeringen en zorgt daarmee voor voldoende en schoon water, biedt veiligheid tegen overstromingen en voorkomt wateroverlast. Het waterschap zorgt, daar waar dit mogelijk is, in tijden van droogte voor voldoende wateraanvoer. Om verdroging te voorkomen wordt water waar mogelijk en noodzakelijk vastgehouden en in tijden van veel regen wordt gezorgd voor voldoende waterberging (retentie) en afvoer. Het CDA vindt het belangrijk dat het nieuwe Waterschap Vechtstromen deze taken krachtig op kan pakken. Om dat te bereiken zet het CDA in de komende jaren in op:

Duurzaamheid

Het waterschap draagt met de uitvoering van haar taken en opgaven al sterk bij aan verduurzaming van de samenleving. Er wordt gewerkt aan een meer natuurlijk, veerkrachtig watersysteem, aan waterkwaliteit en ecologie. Landbouw, andere economische activiteiten en de natuur zijn afhankelijk van voldoende en schoon water. Het CDA werkt graag verder aan een duurzaam en klimaatbestendig watersysteem, maar wel met beide voeten op de grond. Dat betekent: uitvoering in samenspraak met belanghebbenden in het gebied, werk-met-werk maken en vooral maatregelen nemen die daadwerkelijk bijdragen aan de doelen. Ruimte is schaars, daarom zet het CDA zoveel mogelijk in op stapeling en het inventief combineren van functies. Waardevolle (landbouw)grond moet zoveel mogelijk worden ontzien.

Het zuiveringsbeheer wordt verder geoptimaliseerd. Waterschap Vechtstromen streeft er naar in 2020 energieneutraal te werken.

Droge voeten

Het bieden van veiligheid tegen overstromingen en het voorkomen van wateroverlast is een kerntaak van het waterschap. Veiligheid heeft prioriteit boven alle andere functies. Het waterschap moet actief werken aan de veiligheid en die volgens de daarvoor geldende eisen waarborgen. Om voldoende water te kunnen bergen worden waterwegen goed onderhouden en wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van hiervoor in aanmerking komende lage gebieden. De bestrijding van muskus- en beverratten wordt onverminderd voortgezet. Naar alternatieven zal onderzoek worden gedaan.

Droogtebestrijding

Om droogte tegen te gaan dient voldoende water vast te worden gehouden. Het project Landbouw op Peil zal naar het gehele beheergebied worden uitgebreid. Met alle betrokken partijen waaronder de Landbouw en de terrein beherende organisaties zal naar innovatieve oplossingen worden gezocht. Daarbij zijn er belangrijke verschillen tussen de deelgebieden, bijvoorbeeld tussen Twente (zand, droogtegevoelig) en de Veenkoloniën (veenkoloniale structuur; wateraanvoer vanuit het IJsselmeer in tijden van droogte). Met deze verschillen dient terdege rekening gehouden te worden.

Innovatie

Innovatie is nodig om het waterbeheer verder te verbeteren en betaalbaar te houden. Innovatie houdt het waterschap scherp en aantrekkelijk voor de professionals die er werken. Waterschap Vechtstromen wil trendsettend en innovatief zijn en een centrum van waterkennis worden. Het CDA steunt die koers en stimuleert verdere kennisontwikkeling en innovatie en vindt het goed dat die kennis ook ten dienste wordt gesteld aan de maatschappij en internationale samenwerkingsverbanden. Verder wordt gewerkt aan slimme ontwerpen en bedieningssystemen van stuwen. De rioolwaterzuiveringsinstallaties worden aangepast om energie te leveren en grondstoffen terug te winnen. Deze installaties spelen in toenemende mate in droge tijden een belangrijke rol in het op peil houden van de waterpeilen in belangrijke beeksystemen.

Samenwerking

Samenwerking is voor het CDA uitgangspunt bij alles wat het waterschap doet. De rol van burgers en ondernemers in de samenleving verandert. Er ontstaan nieuwe coöperaties en collectieven. Het CDA is blij met deze nieuwe vormen van 'noaberschap' en vindt dat het waterschap de samenwerking daarmee moet opzoeken wanneer daardoor de waterschapsdoelen efficiënter en beter kunnen worden behaald. De relaties met gemeenten, provincies, belangengroepen en kennisinstellingen zijn goed en worden verder uitgebouwd om optimaal samen te werken en te zoeken naar synergie van doelen en innovatieve oplossingen. Zo vindt het CDA dat samen met gemeenten het riool- en zuiveringsbeheer verder geoptimaliseerd moet worden. Werk met werk maken leidt tot kwaliteit in de ruimtelijke omgeving.

Het CDA wil de relatie en samenwerking met de Duitse burens verder versterken. Water kent immers geen bestuurlijke grenzen. Vecht en Dinkel stromen zowel in Nederland als in Duitsland. Het waterbeheer is dus een gezamenlijke opgave. Er komt een coördinatiepunt van waaruit de samenwerking geregeld wordt. De uitvoering van plannen met een grensoverschrijdend karakter bijvoorbeeld de projecten Het Schoonebeeker Diep en de Dinkel worden volgens het door de Europese Commissie vastgestelde solidariteitsprincipe evenredig door de Nederlandse en Duitse overheden bekostigd.

Het CDA steunt de verdere ontwikkeling van 'shared services' met andere waterschappen, gemeenten en eventueel andere organisaties, waar dat de kwaliteit en efficiëntie van werken ten goede komt.

De samenwerking met de waterschappen in Rijn-Oost wordt voortgezet. Er is al een gezamenlijk waterbeheerplan en beregeningsbeleid. In de komende bestuursperiode wil het CDA actief gaan kijken naar meer onderwerpen voor samenwerking.

Medegebruik

Het CDA is voorstander van recreatief en ander medegebruik van het watersysteem. Door een integrale benadering worden de maatschappelijke opbrengsten vergroot en kunnen kosten worden bespaard. Realisatie van het medegebruik is geen taak van het waterschap. Maar het waterschap biedt wel ruimte aan de samenwerkingspartners om recreatieve voorzieningen, natuur en andere functies te ontwikkelen wanneer dit past binnen de doelstelling van het waterschap en hierdoor de waterschapslasten niet worden verhoogd.

Het CDA wil dat mensen kunnen genieten van water. Om te recreëren, maar ook als belangrijk onderdeel van het landschap en beleving van water in de stad.

Communicatie

Communicatie over alles wat het waterschap van plan is en doet, is essentieel. De sociale media brengen burger en waterschap dicht bij elkaar en bieden de mogelijkheid om te laten zien waar het waterschap mee bezig is. Hierdoor is het mogelijk de burger bij de discussie te betrekken. Ook bij het gebiedsgericht werken moet het waterschap voorop lopen door inwoners, bedrijven en andere betrokkenen vroegtijdig en actief te betrekken bij de plannen en zichtbaar te maken wat met de inbreng van betrokkenen wordt gedaan. De medewerkers spelen daarbij een cruciale rol. Zij dienen oog en oor te hebben voor de belangen van inwoners, de landbouw en andere bedrijven in het werkgebied en samen met hen te werken aan goede, praktische en gedragen oplossingen.

Het waterschap moet laten zien wat het doet. Voorlichting, educatie en het beleefbaar maken van water zorgt ervoor dat inwoners zich bewust worden van het belang van water en het belangrijke werk van het waterschap. Een goed voorbeeld hiervan is de voorlichting op scholen en het jeugdwaterschapsbestuur, bedoeld om jongeren te betrekken bij het werk van het waterschap. Het CDA wil alle scholen voor voortgezet onderwijs actief bij de benoeming van de eerstvolgende jeugdwaterschapsbestuurder van het waterschap Vechtstromen betrekken. Deze benoeming vindt plaats middels een open sollicitatieprocedure.

Grondverwerving

Als ruimte gecreëerd moet worden voor water, dienen de belanghebbenden die daar nadeel van ondervinden gecompenseerd te worden. Het CDA geeft er daarbij de voorkeur aan dat de gronden in eigendom en gebruik blijven bij de betreffende eigenaar en dat afspraken worden gemaakt over de nadeelcompensatie. Alleen als het echt nodig is, dient overgegaan te worden tot grondaankoop. Daarbij wordt maximaal ingezet op minnelijke verwerving, huiskavels worden zoveel mogelijk ontzien en inzet van wettelijke instrumenten voor grondverwerving wordt vermeden, tenzij het uit veiligheidsoverwegingen niet anders kan.

Lage kosten

De algemene economische situatie noopt ook het waterschap tot sober en effectief werken. De tarieven mogen de komende bestuursperiode behoudens inflatie niet verhoogd worden. De fusie mag niet leiden tot concessies in het serviceniveau, maar moet wel leiden tot een hogere efficiëntie en kostenbesparing. Het CDA blijft voorstander van een passend kwijscheldingsbeleid.

Organisatie

Door de fusie zal het aantal arbeidsplaatsen verminderen. Er is een stevige en deskundige organisatie neergezet. Het CDA hecht veel waarde aan een professionele organisatie en een professioneel bestuur (Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur) en vindt het belangrijk dat het waterschap Vechtstromen blijft beschikken over voldoende deskundig en gekwalificeerd personeel om zelfstandig zijn kerntaken uit te voeren. Uitbesteding van taken kan hierdoor beperkt worden. Het CDA wil dat het Algemeen Bestuur bij grote uitbestedingen in een vroegtijdig stadium geïnformeerd wordt over welke verplichtingen worden aangegaan en welke kosten dat met zich mee zal brengen.

Bestuur en ambtelijke organisatie van Waterschap Vechtstromen zullen worden gehuisvest in de bestaande gebouwen van Regge en Dinkel en Velt en Vecht.

Belangrijk is een goede communicatie tussen Algemeen en Dagelijks Bestuur, onder meer via de informele bijeenkomsten. Er dient sprake te zijn van een goed geregelde en tijdige informatievoorziening naar het Algemeen Bestuur.

Het CDA is gebrand op een doelmatig, doeltreffend en rechtmatig handelend bestuur. Dit geldt uiteraard voor de gehele organisatie. Transparantie en verantwoording zijn daarbij leidende begrippen. Het CDA vindt dat er een onafhankelijke rekenkamer moet komen.

Het credo van Waterschap Vechtstromen is: *grootschalig organiseren, kleinschalig aanbieden*. De uitdaging van dit gefuseerde waterschap ligt in de grootschalige kleinschaligheid van besturen en organiseren. In die combinatie ligt de kracht! Grootschalig van bestuurs- en uitvoeringskracht; kleinschalig en betrokken in de uitvoering.

Programcommissie Vechtstromen:

Namens Overijssel:

Prof. dr. W. (Wolter) Lemstra, voorzitter

Dr. M. (Martin) Verbeek, secretaris

Mevr. L.T. (Laura) Antuma-Duisterwinkel

Namens Drenthe:

Dhr. J.J. (Jan) Dubbelhuis

Adviseurs:

Mevr. M.J.A. (Marianne) Koebrugge-Mulder, fractievoorzitter CDA Regge en Dinkel

Dhr. F. (Freek) Ensink, fractievoorzitter CDA Velt en Vecht
